

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi (...) Banku (...) S.A. w K.
przeciwko B. S.A. w Z.
o uchylenie wyroku sądu polubownego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej skarżącego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 sierpnia 2014 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od skarżącego na rzecz uczestnika kwotę 600,-
(sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarżący (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 sierpnia 2014 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 5 listopada 2013 r., w którym częściowo odrzucono, a częściowo oddalono jego skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego, wniesioną przeciwko B. S.A. z siedzibą w Z.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju

judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających realizację jej wskazanych funkcji. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują dwa następujące istotne zagadnienia prawne:

1. Czy sąd polubowny, prowadzący postępowanie na terytorium RP, jest z mocy art. 1194 k.p.c. zobowiązany samodzielnie zidentyfikować podstawę prawną dla rozstrzygnięcia przedstawionego mu przez strony sporu i nie jest w tym zakresie związany podstawami prawnymi żądań zaprezentowanymi przez strony?
2. Czy art. 1183 k.p.c. zobowiązuje sąd polubowny, prowadzący postępowanie na terytorium RP do tego, by w przypadku gdy sąd ten zamierza oprzeć rozstrzygnięcie sprawy na podstawie prawnej niepowołanej przez żadną ze stron w toku postępowania arbitrażowego, umożliwić stronom przed wydaniem wyroku wypowiedzenie się w przedmiocie dopuszczalności i zasadności zastosowania tejże podstawy prawnej w rozpoznawanej przez sąd polubowny sprawie?

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącego nie odpowiada powyższym wymaganiom. W pierwszym zagadnieniu brakuje wskazania wykluczających się stanowisk prawnych, popartych poglądami orzecznictwa lub doktryny. Skarżący przedstawił pewien uporządkowany wywód, mający jednak charakter informacyjny i komentarzowy, bez oznaczenia problemu prawnego, który wymaga rozważenia przez Sąd Najwyższy, i proponowanych metod jego rozstrzygnięcia. Zresztą przyznaje przy tym, że zagadnienie przedstawione jako pierwsze stanowi w istocie wprowadzenie do drugiego. Z kolei problem zaprezentowany w zagadnieniu drugim nie może być przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania z kilku powodów. Przede wszystkim zarówno argumenty powołane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, jak i orzecznictwo Sądu Najwyższego i polskich sądów powszechnych wskazują na to, że uchylenie rozstrzygnięcia sądu arbitrażowego z uwagi na „zaskoczenie” stron zawsze ma charakter ścisłego wyjątku, rozpatrywanego w odniesieniu do całokształtu okoliczności sprawy. Skarżący przyjmuje natomiast, że rozwiązania przyjęte w konkretnych, wyjątkowych sytuacjach powinny zostać podniesione do rangi abstrakcyjnej reguły. Sąd odwoławczy wyjaśnił, dlaczego nie podziela stanowiska skarżącego, uzasadniając, dlaczego w tej, konkretnej sprawie nie

zaistniała sytuacja uzasadniająca przyjęcie, że naruszono zasady postępowania w stopniu pozwalającym na uchylenie wyroku sądu polubownego. Problem przedstawiony przez skarżącego ma zatem charakter polemiki z jednostkowymi ustaleniami Sądów *meriti*, które nie odniosły się co do zasady do samej możliwości przyjęcia w innych sytuacjach takiej istotnej zmiany, która prowadziłaby do naruszenia podstawowych praw procesowych. Zagadnienie w tym przypadku odnosi się raczej do ustaleń faktycznych niż problemu prawnego, dlatego nie może stać się skuteczną przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 pkt 4 oraz § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 490).